

har sluttet sit Fartøj fra en Plads, er udsat for at møde en Udgift, der bygger paa lokal Coutume, en saadan Adressekommission, d. v. s., at han maa betale en ofte stor Sum til den Mand, der skal levere Varen om Bord, uden at faa mindste Modydelse fra denne.

Coutumer er noget, der rækker overordentlig vidt ud og betyder en stadig Trusel for den, der vil arbejde under fremmede Forhold. Det vilde derfor være en ganske overordentlig stor Fordel, om man kunde naa til en ensartet Lovgivning paa disse Omraader, og hvis denne Lovgivning kunde være af en saadan Art, at den enten fjernede den Slags Coutumer eller i alt Fald formindskede de Farer, som disse medfører for den almindelige Omsætning. Jeg tror, at Udvalget i det hele og store deler disse Anskuelser og vil finde det i høj Grad ønskeligt, hvis der fra Danmarks Side gøres, hvad der kan gøres, for at naa hen imod en saadan ensartet Lovgivning.

Med Hensyn til selve det foreliggende Spørgsmaal skal jeg, som nævnt, udtale, at Udvalget sympatiserer med de Tanker og det Arbejde, der har ført til det foreliggende første Skridt paa Vejen, og jeg anbefaler det foreliggende Forslag til Rigsdagsbeslutning til Vedtagelse i det høje Ting.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Forslaget til Rigsdagsbeslutning (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 48 Stemmer.

Formanden: Meddelelse om denne Vedtagelse vil nu blive tilstillet Folketinget.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Anlæg og Overtagelse af Gader og Veje i Landkommuner med bymæssig Bebyggelse.

(Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 2947).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Johannes Jensen: I mange Aar har det, som det ogsaa anføres i Bemærkningerne, været følt som en Ulempe i forskellige Landkommuner, at de gældende Bestemmelser vedrørende Gader og Veje ikke er tidssvarende, og naturligvis har det særlig været følt som en Ulempe i de

større Landkommuner i Nærheden af København. Allerede for adskillige Aar siden blev der her i Rigsdagen vedtaget særlige Regler for disse Kommuner med Hensyn til Veje og Gader. Naar man skal ordne disse Forhold, vilde det maaske have været naturligt at gaa til en Revision af de gældende Regler om Gader og Veje i vore Landkommuner. Man er dog gaaet den modsatte Vej og er begyndt at give særlige Love der, hvor Ulemperne er blevet følt i allerhøjeste Grad. Allerede da man i Samlingen 1908—09 gav den Lov, der endnu gælder for Gøtøfte Kommune, var man inde paa Spørgsmaalet, om man ikke burde overføre den Beføjelse, der blev givet Gøtøfte, til ogsaa at gælde for andre Kommuner, der maatte ønske at faa en lignende Adgang til at indføre Vedtægter som dem, der ved Loven af 26. Marts 1909 blev givet Gøtøfte Kommune Adgang til at indføre, men man mente den Gang, at Tiden endnu ikke var inde dertil, og først nu, da Kravene er blevet saa stærke fra Kommuner med bymæssig Bebyggelse, har Indenrigsministeren ment det rigtigst at fremsætte nærværende Lovforslag.

Det er let at overse, idet det kun har een Paragraf, som gaar ud paa, at Landkommuner med bymæssig Bebyggelse med Amdsraadets Samtykke kan affatte Vedtægter, der fastsætter nærmere Regler om Anlæg af nye Gader og Veje. En saadan Vedtægt kan enten gælde for hele Kommunen eller for en Del af samme. Har Ønsket været oppe i lang Tid, kan man til Gengæld sige, at det nu næsten opfyldes paa dobbelt Maade. Vi behandlede nemlig forleden et Lovforslag om Byplaner, og gennemføres det, vil der allerede være aabnet Landkommunerne en vis Adgang til at opnaa det samme, som der her gives Lejlighed til. Jeg overser naturligvis ikke, at det foreliggende Lovforslag ogsaa vedrører private Veje og for saa vidt er videregaaende; men i Virkeligheden faar man, hvis disse to Lovforslag gennemføres, en dobbelt Adgang til at ordne disse Forhold. De nugældende Regler har været særdeles mangelfulde i Henseende til de private Veje. Det er i Virkeligheden saaledes, at enten er en Vej privat, eller den er offentlig, der er saa at sige ingen Mellemsvej, medmindre der mellem Kommunen og de private Grundejere, som maatte eje Vejen, kan opnaas en mindelig Overenskomst om Vejens Vedligeholdelse. Ellers er Vejen privat eller offentlig. Er den privat, skal den vedligeholdes, saaledes som den i sin Tid er anlagt af de private, og bliver den